

**RÅDETS UDTALELSE**  
**af 24. januar 2006**  
**om Den Tjekkiske Republiks opdaterede konvergensprogram 2005-2008**  
(2006/C 55/02)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (<sup>(1)</sup>), særlig artikel 9, stk. 3,

under henvisning til Kommissionens henstilling,

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 24. januar 2006 gennemgik Rådet Den Tjekkiske Republiks opdaterede konvergensprogram, der dækker perioden 2005-2008.
- (2) Efter at have opnået fremskridt med sine økonomiske reformer og sin stabilisering i midten af 1990'erne, oplevede Den Tjekkiske Republik makroøkonomiske ubalancer, der førte til en valuta-krise i maj 1997 og økonomisk recession i 1997-1999. Omfattende strukturreformer i finans- og erhvervssektoren var medvirkende til det økonomiske opsving efter 2000. Siden da har den årlige BNP-vækst i gennemsnit ligget omkring 3 %, sammenlignet med en gennemsnitlig årlig vækstrate på 1,7 % i EU. Programmet indeholder tre forskellige scenarier for de makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger: et optimistisk scenario, et grundscenario og et pessimistisk scenario. Grundscenariet betragtes som referencescenariet i forbindelse med vurderingen af budgetfremskrivningerne, fordi det på grundlag af de oplysninger, der foreligger i øjeblikket, synes at være baseret på plausible vækstantagelser med en tendens i retning af det optimistiske i det sidste år. I grundscenariet forventes den reale BNP-vækst at falde en smule fra 4,8 % i 2005 til 4,3 % i gennemsnit i resten af programperioden. Vækstens konjunkturkomponent må forventes at blive højere end anført i programmets fremskrivninger. Programfremskrivningerne for inflationen virker lavt sat.
- (3) Den 5. juli 2004 fastslog Rådet, at Den Tjekkiske Republiks underskud var uforholdsmæssigt stort. I henhold til Rådets henstilling efter artikel 104, stk. 7, af 5. juli 2004 skal det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres inden 2008. I sin udtalelse af 18. januar 2005 om den tidligere opdatering af Den Tjekkiske Republiks konvergensprogram for perioden 2004-2007 anbefalede Rådet, at Den Tjekkiske Republik skulle »anvende indtægter ud over de budgetterede til at nedbringe underskuddet og [...] konsekvent [...] holde sig under de mellemfristede udgiftslofter for centralregeringen, som bliver retligt bindende fra og med 2006«. Endvidere blev Den Tjekkiske Republik opfordret til »at fremskynde pensionsreformen og at gennemføre en reform af sundhedssystemet for at forbedre de offentlige finansers bæredygtighed på lang sigt«.
- (4) Programmet følger i store træk modelstrukturen og datakravene for stabilitets- og konvergensprogrammer i den nye adfærdskodeks (<sup>(2)</sup>).

(<sup>1</sup>) EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordningen blev ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, kan findes på følgende websted:

[http://europa.eu.int/comm/economy\\_finance/about/activities/sgp/main\\_en.htm](http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm)

(<sup>2</sup>) Programmet indeholder alle de obligatoriske og de fleste af de valgfrie data, der foreskrives heri.

- (5) Det offentlige underskud for 2005 anslås til 3,2 % af BNP på grundlag af Kommissionens efterårsprognose fra 2005 mod et underskudsmål på 4,7 % af BNP i den foregående opdatering og sammenlignet med et meget forsigtigt skøn på 4,8 % af BNP i den nuværende opdatering. Kommissionens tjenestegrenes skøn over underskudsresultatet afspejler nyere oplysninger om de centrale myndigheders budgetresultater, især statens budget, der registrerede højere skatteindtægter end ventet og lavere udgifter svarende til omkring 1,5 % af BNP.
- (6) Opdateringen sigter på en nedbringelse af det offentlige underskud til under referenceværdien på 3 % af BNP i 2008 i overensstemmelse med Rådets henstilling efter artikel 104, stk. 7. Mere specifikt forventes underskuddet nedbragt med over 2 procentpoint af BNP fra 2005 til 2008 og det primære underskud med 2,3 procentpoint. Imidlertid er forbedringen af det nominelle underskud i perioden kun på 1 procentpoint af BNP, når man ikke medregner virkningen af to engangsudgifter i 2005. Nedbringelsen af underskuddet skyldes især en reduktion af udgiftskvoten (på 2,3 procentpoint af BNP) i programperioden, mens indtægterne er stort set uændrede (– 0,2 procentpoint). Det offentlige forbrug og sociale overførsler er de udgiftsposter, der ifølge planen skal falde mest udtrykt i procent af BNP. De offentlige investeringer forventes at stige kraftigt fra 5 % af BNP i 2004 til over 6 % af BNP i 2008, hvilket er langt over EU-gennemsnittet (2,5 % af BNP i 2005). I forhold til det tidligere program bekræfter opdateringen fra november 2005 i store træk den planlagte tilpasning, selv om det underliggende makroøkonomiske scenario er væsentligt stærkere.
- (7) I programperioden vil den strukturelle saldo (dvs. den konjunkturkorrigerede saldo uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) beregnet efter den i fællesskab aftalte metode efter planen blive forbedret med ½ % af BNP. Programmet opstiller en mellemfristet målsætning for budgetstillingen med et strukturelt underskud på omkring 1 % af BNP, hvilket ikke søges opnået i programperioden. Da programmets mellemfristede målsætning er mere krævende end minimumsreferenceværdien (et anslået underskud på omkring 1,5 % af BNP), skulle dens endelige gennemførelse opfylde målet om en sikkerhedsmargin mod et uforholdsmæssigt stort underskud. Programmets mellemfristede målsætning er på et passende niveau under den nuværende vurdering, idet den i tilstrækkeligt omfang afspejler gældskvoten og den gennemsnitlige potentielle outputvækst på længere sigt.
- (8) Risiciene i forbindelse med budgetfremskrivningerne i programmet forekommer i det store og hele at være afbalancerede. På den ene side tyder den hidtidige forsigtige budgetplanlægning på, at resultaterne kunne blive bedre end målene (som det var tilfældet i 2004, og som Kommissionens tjenestegrene også forventer i 2005). De vækstantagelser, som budgetterne er baseret på, har normalt været realistiske, og antagelserne om skatteelasticiteten har været forsigtige. Endvidere er de budgetterede udgifter ikke altid blevet udnyttet, især fordi det har været muligt at overføre ubrugte midler fra tidligere budgetår. På den anden side nævner programmet en række (foreslåede) foranstaltninger på det sociale område, der vil øge udgifterne under dette område snarere end at begrænse dem, som påregnet i programmet. Endvidere blev der akkumuleret udgiftsfremførsler for over 1 % af BNP i 2004, og Kommissionens tjenestegrene forventer en endnu større mængde i 2005. Hvis disse omfattende fremførsler bliver brugt ud over alle de budgetterede udgifter — hvilket ikke kan udelukkes, især ikke i valgåret 2006 — kan budgetresultaterne blive værre end målene, især i 2006. Endvidere forekommer vækstantagelserne i det sidste programår at være optimistiske.
- (9) På baggrund af denne risikovurdering forekommer den finanspolitiske kurs i programmet at være i overensstemmelse med Rådets henstilling om at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud inden 2008, der er programmets sidste år. Den påtænkte tilpasningsplan kunne imidlertid skærpes strukturelt, især når man inddrager muligheden for et langt bedre resultat i 2005 og den opadgående justering af vækstudsigterne.
- (10) Gældskvoten forventes at stige til 37,4 % af BNP i 2005, altså langt under traktatens referenceværdi på 60 % af BNP. Programmet venter, at gældskvoten vil stige med ½ procentpoint i løbet af programperioden.

- (11) Hvad angår de offentlige financers holdbarhed, synes Den Tjekkiske Republik at stå over for en stor risiko på grund af de store forventede budgetudgifter til en aldrende befolkning. Mens gældskvoten i øjeblikket er forholdsvis lav i EU-sammenhæng, bidrager det store underskud til en stigende gældskvotestigning i de langfristede fremskrivninger frem til 2050, hvilket øger risikoen for gældens holdbarhed. Samtidig må de planlagte store stigninger i pensionsudgifterne i referenceperioden forventes at belaste de offentlige finanser væsentligt. En stringent gennemførelse af den planlagte konsolidering af de offentlige finanser på mellemlang sigt og en yderligere styrkelse af budgetstillingen gennem supplerende strukturreformer for at begrænse stigningen i de aldersrelaterede udgifter, især til pensioner og sundhedsvæsen, synes at være af afgørende betydning for at mindske risiciene for de offentlige financers holdbarhed <sup>(1)</sup>.
- (12) De påtænkte foranstaltninger med hensyn til de offentlige finanser er stort set forenelige med de generelle økonomiske retningslinjer, der indgår i de integrerede retningslinjer for perioden 2005-2008. Mere specifikt omhandler programmet en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i henhold til Rådets henstilling. Det præsenterer også foranstaltninger for at fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret ressourceallokering, især ved at mindske den offentlige sektors vægt i økonomien og ved at flytte skattebyrden fra direkte til indirekte beskatning. Selv om regeringen er bevidst om spørgsmålet om den langfristede holdbarhed, indeholder programmet imidlertid ingen konkrete initiativer til at løse det.
- (13) I Den Tjekkiske Republiks nationale reformprogram, der blev fremlagt den 14. oktober 2005 i forbindelse med den fornyede Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse, peges der på langfristet holdbarhed som den største udfordring med implikationer for de offentlige finanser. De budgetmæssige virkninger af det begrænsede antal konkrete reformforanstaltninger, der er beskrevet i det nationale reformprogram, afspejles i konvergensprogrammets budgetfremskrivninger. De påtænkte foranstaltninger i konvergensprogrammet med hensyn til de offentlige finanser er forenelige med de initiativer, der indgår i det nationale reformprogram. Mere specifikt skitserer konvergensprogrammet foranstaltninger til fremme af beskæftigelse og vækst gennem ændringer i indtægts- og udgiftsstrukturen (især en omlægning af skattebyrden fra direkte til indirekte beskatning og en nedskæring i det offentlige forbrug og de offentlige overførsler) og ved at gøre offentlige investeringer til en udgiftsprioritet, men det indeholder som anført ovenfor ingen konkrete reformtiltag for at løse problemet med den langfristede holdbarhed. Programmet indeholder endvidere en styrkelse af de mellemfristede udgiftslofters rolle ved indførelse af bindende principper for udgiftsområderne i statens budget og de statslige midler og ved inddragelse af de lokale myndigheder i budgetplanlægningsprocessen.

På baggrund af ovenstående vurdering bemærker Rådet, at programmet følger den underskudstilpasningskurs, der er fastsat i Rådets henstillinger i henhold til artikel 104, stk. 7. I lyset af disse henstillinger er Rådet af den opfattelse, at Den Tjekkiske Republik:

- i) i forbindelse med et eventuelt bedre budgetresultat i 2005 samt stærke vækstresultater og -udsigter bør styrke sine bestræbelser for at foretage strukturelle budgettilpasninger på baggrund af den lille margen op til den referenceværdi, der er målet for 2008 (som er fristen for korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud), og for at fremskynde opfyldelsen af den mellemfristede målsætning
- ii) bør forbedre kvaliteten af sin budgetplanlægning, især ved at analysere årsagerne til de omfattende udgiftsfremførsler og styrke de mellemfristede udgiftslofter
- iii) forbedre de offentlige financers langfristede holdbarhed, især ved at fremskynde pensionsreformen og gennemføre reformen af sundhedssystemet.

<sup>(1)</sup> Detaljerede oplysninger om langfristet bæredygtighed gives i Kommissionens tjenestegrenes tekniske vurdering af programmet, der vil blive offentliggjort på [http://europa.eu.int/comm/economy\\_finance/about/activities/sgp/main\\_en.htm](http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm)

## Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

|                                               |                                    | 2004          | 2005          | 2006          | 2007          | 2008          |
|-----------------------------------------------|------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Realt BNP<br>(procentvis ændring)             | <b>KP nov. 2005</b>                | <b>4,4</b>    | <b>4,8</b>    | <b>4,4</b>    | <b>4,2</b>    | <b>4,3</b>    |
|                                               | KOM nov. 2005                      | 4,4           | 4,8           | 4,4           | 4,3           | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004                       | 3,8           | 3,6           | 3,7           | 3,8           | ikke relevant |
| HICP-inflation<br>(%)                         | <b>KP nov. 2005</b>                | <b>2,6</b>    | <b>1,5</b>    | <b>2,2</b>    | <b>2,0</b>    | <b>2,1</b>    |
|                                               | KOM nov. 2005                      | 2,6           | 1,7           | 2,9           | 2,6           | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004                       | 2,7           | 3,2           | 2,6           | 2,2           | ikke relevant |
| Outputgab<br>(% af potentielt BNP)            | <b>KP nov. 2005 <sup>(1)</sup></b> | <b>- 1,9</b>  | <b>- 0,8</b>  | <b>- 0,1</b>  | <b>0,3</b>    | <b>0,8</b>    |
|                                               | KOM nov. 2005 <sup>(2)</sup>       | - 1,4         | - 0,2         | 0,6           | 1,2           | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004 <sup>(1)</sup>        | - 1,3         | - 0,9         | - 0,4         | 0,3           | ikke relevant |
| Offentlig saldo<br>(% af BNP)                 | <b>KP nov. 2005</b>                | <b>- 3,0</b>  | <b>- 4,8</b>  | <b>- 3,8</b>  | <b>- 3,3</b>  | <b>- 2,7</b>  |
|                                               | KOM nov. 2005                      | - 3,0         | - 3,2         | - 3,7         | - 3,3         | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004                       | - 5,2         | - 4,7         | - 3,8         | - 3,3         | ikke relevant |
| Primær saldo<br>(% af BNP)                    | <b>KP nov. 2005</b>                | <b>- 1,8</b>  | <b>- 3,5</b>  | <b>- 2,5</b>  | <b>- 2,0</b>  | <b>- 1,2</b>  |
|                                               | KOM nov. 2005                      | - 1,8         | - 1,9         | - 2,3         | - 1,9         | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004                       | - 4,0         | - 3,4         | - 2,4         | - 1,7         | ikke relevant |
| Konjunkturkorregeret<br>saldo<br>(% af BNP)   | <b>KP nov. 2005 <sup>(1)</sup></b> | <b>- 2,4</b>  | <b>- 4,5</b>  | <b>- 3,8</b>  | <b>- 3,4</b>  | <b>- 3,0</b>  |
|                                               | KOM nov. 2005                      | - 2,5         | - 3,1         | - 3,9         | - 3,8         | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004 <sup>(1)</sup>        | ikke relevant | ikke relevant | ikke relevant | ikke relevant | ikke relevant |
| Strukturel saldo <sup>(2)</sup><br>(% af BNP) | <b>KP nov. 2005 <sup>(3)</sup></b> | <b>- 1,9</b>  | <b>- 3,4</b>  | <b>- 3,8</b>  | <b>- 3,4</b>  | <b>- 3,0</b>  |
|                                               | KOM nov. 2005 <sup>(4)</sup>       | - 2,0         | - 2,0         | - 3,9         | - 3,8         | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004                       | ikke relevant | ikke relevant | ikke relevant | ikke relevant | ikke relevant |
| Offentlig bruttogæld<br>(% af BNP)            | <b>KP nov. 2005</b>                | <b>36,8</b>   | <b>37,4</b>   | <b>37,1</b>   | <b>37,9</b>   | <b>37,8</b>   |
|                                               | KOM nov. 2005                      | 36,8          | 36,2          | 36,6          | 36,9          | ikke relevant |
|                                               | KP dec. 2004                       | 38,6          | 38,3          | 39,2          | 40,0          | ikke relevant |

## Anm.:

<sup>(1)</sup> Beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene på grundlag af oplysningerne i programmet.

<sup>(2)</sup> Konjunkturkorregeret saldo (som i de foregående kolonner) uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

<sup>(3)</sup> Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger i henhold til den finanspolitiske meddelelse (0,5% i 2004) og programmet (1,1% i 2005). Begge øger underskuddet.

<sup>(4)</sup> Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger i henhold til Kommissionens tjenestegrene efterårsprognose fra 2005 (0,5% af BNP i 2004, 1,1% i 2005, begge øger underskuddet).

<sup>(5)</sup> Baseret på en anslået potentiel vækst på henholdsvis 3,5%, 3,5%, 3,6% og 3,7% i perioden 2004-2007.

## Kilde:

Konvergensprogrammet (KP), økonomisk prognose fra efteråret 2005 fra Kommissionens tjenestegrene (KOM), beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.